

Regio.
Situs.

Soli fertilitas.

Imperium majo-
rum.

Urbes.

Bituricum vel Bituricensis Ducatus, Duché de Berry, qui in nostra Methodo sequitur, ab Septentrione Soloniam Inferioris Belsiæ partem, a qua Caris fluentis determinatur; ad Ortum Hurepenses, Nivernenses, & Borbonios respicit, constituente hic limitem Rivulo, cui nomen *la Faye*: qua Meridies est, Lemovices habitant, ubi *Croue* fluit qua Occidens Pictones & Turones a quibus fluviolo, qui *Clery* vulgo, separatur. Segetum est fertilissima, Vini rerumque aliarum ad vitam cultumque necessarium. Inprimis Pecore abundat, quod ab Incolis per universam distrahitur Galliam. Domicilium hic olim *Biturigibus*, quos *Cubos* scribunt cognominatos Strabo, Ptolemæus, alii. *Bituriges* enim Galliæ Populi, duplices erant, cognomentis distincti, *Bituriges Cubi*, quorum Metropolis *Avaricum*, primæ Aquitanix: *Bituriges Vibisci* aut *Vivisci*, quæ primaria Vrbs *Burdigala*. Secundæ Aquitanix. Vtraque Civitas libera sub Romanis, teste Plinio, Civitas *Bituricum* vel *Betorigorum* Notitiæ provinciarum, in Aquitania prima vel Sexta Viennensi, De Gentis appellatione multa Ioannes Calamæus qui *Biturigum* Historiam sex libris complexus est.

Principatum apud Francos Hugone Capeto tenente, *Biturigibus* præerat nomine regio Gotefridus, Ab eo originem traxisse perhibetur *Harpinus* is, qui ab Rege Henrico I. emit *Comitatum Biturigum*. Hic non multo post accingens se ad expeditionem palæstinæ cum aliis principibus, eundem Coronæ uniendum vendidit *Philippo* I. Aliquot post annis Apennagii jure *Comitatum* in *Ducatus* dignitatem tunc evectum obtinuit a patre *Ioanne Valesio* Francorum Rege *Joannes Valesius*: quo sine Prole mascula mortuo, Ducatus ad Regnum rediit. Adsignatus est postea *Joanni* Caroli VI. qui numerosa prole gravatus erat, Filio. Hic, quum *Carolus* obliisset, successorem reliquit *Carolus* Fratrem, qui Rex Francorum inauguratus Sponsalibus, quæ inter Henricum Angliæ Regem & Catharinam ipsius Germanam contracta jam ante fuerant, in superhabitis, quum ei major Regni pars ab Anglis esset erepta, per ludibrium *Biturigum* Rex fuit appellatus. Patri *Carolo* subrogatus est *Carolus*, Ludouici Francorum Regis Frater. Post eum *Margareta*, Regis Franciæ soror, nupta primo *Carolo Alençonio* Duci, deinde *Henrico Albretano* Navarræ Regi, *Ducatum Biturigum* ab Fratre in Usus-fructum accepisse scribitur. *Margareta* denique, ejusdem *Francisci* Regis filia, *Biturige* accepisse traditur ab Fratre *Henrico* I. quum nuberet *Emanueli Philiberto* Allobrogum principi. Primariam eius urbem *Cæsar*, *Antonius* & alii *Avaricum* vocant, quæ nunc vernacule *Bourges*. *Biturige* Ammiano & aliis. Dicitur & *Biturica*, *Biturice*, *Bituriga*, Vrbs, & *Biturica* civitas. *Avaricum* quidam dictum volunt ab *Eura* flumine, quo alluitur. Locata est in agro perquam ameno; qui non modo Frumentorum omnium & Leguminum, verum etiam Vinorum præstantissimorum, pecorum, Volucrum, & quorumcunque fructuum feracissimus. Quatuor beata est Rivulis qui vulgo *Anfron*, & *Aurette* ab unâ; *Ture* & *Molon* ab altera fluentes parte. Quis condiderit, ut pleraque alia Opida, incertum est. Veteris paulo sequior, quam *Flodiernæ*, Urbis fuit situs. Ad paludes scilicet vergebat, cuius etiam nunc cum admiratione videntur Muri, propemodum integri, solidissima materia, ut passim Veterum Romanorum Opera, constructi: Inicium capiunt.